

Projektas
Nr. TSP-82
2022-04-15

KAZLŲ RŪDOS SAVIVALDYBĖS TARYBA

SPRENDIMAS DĖL KAZLŲ RŪDOS SAVIVALDYBĖS 2022–2025 METŲ VISUOMENĖS SVEIKATOS RĖMIMO SPECIALIOSIOS PROGRAMOS PATVIRTINIMO

2022 m. balandžio d. Nr. TS-
Kazlų Rūda

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 16 straipsnio 4 dalimi, Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymo 63 straipsnio 5 punktu, Kazlų Rūdos savivaldybės taryba n u s p r e n d ž i a:

Patvirtinti Kazlų Rūdos savivaldybės 2022–2025 metų visuomenės sveikatos rėmimo specialiąją programą (pridedama).

Šis sprendimas per vieną mėnesį nuo jo paskelbimo arba įteikimo dienos gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo nustatyta tvarka Lietuvos administracinių ginčų komisijos Kauno apygardos skyriui (Laisvės al. 36, 44240 Kaunas) arba Regionų apygardos administracinio teismo Kauno rūmams (A. Mickevičiaus g. 8A, 44312 Kaunas) Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Savivaldybės meras

Mantas Varaška

PATVIRTINTA
Kazlų Rūdos savivaldybės tarybos
2022 m. d.
sprendimu Nr. TS-

KAZLŲ RŪDOS SAVIVALDYBĖS 2022–2025 METŲ VISUOMENĖS SVEIKATOS RĖMIMO SPECIALIOJI PROGRAMA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Kazlų Rūdos savivaldybės (toliau – Savivaldybė) visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios 2022–2025 m. programos (toliau – Programa) paskirtis – finansuoti ir remti visuomenės sveikatos priežiūros priemones.

2. Programa parengta atsižvelgiant į Lietuvos sveikatos 2014–2025 metų strategiją, patvirtintą Lietuvos Respublikos Seimo 2014 m. birželio 26 d. nutarimu Nr. XII-964 „Dėl Lietuvos sveikatos 2014–2025 metų strategijos patvirtinimo“, Nacionalinę visuomenės sveikatos priežiūros 2016–2023 metų plėtros programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. gruodžio 9 d. nutarimu Nr. 1291 „Dėl Nacionalinės visuomenės sveikatos priežiūros 2016–2023 metų plėtros programos patvirtinimo“, Kazlų Rūdos savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos 2020 m. ataskaitos, patvirtintos Kazlų Rūdos savivaldybės tarybos 2022 m. sausio 31 d. sprendimu Nr. TS-12 „Dėl Kazlų Rūdos savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos 2020 metų ataskaitos patvirtinimo“.

3. Programos įgyvendinimas padės skatinti Kazlų Rūdos savivaldybės gyventojų atsakomybę už savo sveikatą, formuoti aktyvų visuomenės požiūrį į sveikatą, leis mažinti gyventojų sergamumą, neįgalumą ir mirštamumą, kurį lemia neteisinga žmonių gyvensena, elgsena, neigiami aplinkos veiksniai. Programa turėtų prisidėti prie to, kad gyventojams būtų lengviau prieinama informacija, ir taip padidinti jų gebėjimą priimti geriausiai jų interesus atitinkančius sprendimus.

II SKYRIUS SITUACIJOS ANALIZĖ

4. Pasaulio sveikatos organizacijos (toliau – PSO) duomenimis, visuomenės sveikatos būklę lemia: 50 proc. žmonių gyvensena, 20 proc. juos supanti aplinka, 20 proc. genetinis paveldimumas ir 10 proc. sveikatos priežiūros tarnybų veikla. PSO yra apskaičiavusi, kad Lietuvoje 18 proc. mirčių yra susijusios su tabako vartojimu, 12 proc. – su nepakankamu vaisių ir daržovių vartojimu, 11 proc. – su alkoholiu, 10 proc. – su antsvoriu, 9 proc. – su fizinės veiklos stoka. Profilaktinėmis priemonėmis, šalinant su mityba ir gyvenimo būdu susijusius rizikos veiksnius (mažinant hipertenzijos, hipercholesterolemijos, rūkymo, netinkamos mitybos, piktnaudžiavimo alkoholiu, antsvorio ir fizinės veiklos stokos paplitimą), galima išvengti 80 proc. širdies ir kraujagyslių ligų bei 1/3 onkologinių susirgimų.

5. Išsamūs Kazlų Rūdos savivaldybės gyventojų sergamumo, mirtingumo, ligotumo, aplinkos, asmens sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumo, prevencinių programų aktyvumo ir kiti sveikatai įtaką darančių veiksnių duomenys bei analizės rezultatai yra pateikti Kazlų Rūdos savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos 2020 metų ataskaitoje, patvirtintoje Kazlų Rūdos savivaldybės tarybos 2022 m. sausio 31 d. sprendimu Nr. TS-12 „Dėl Kazlų Rūdos savivaldybės 2020 metų visuomenės sveikatos stebėsenos ataskaitos patvirtinimo“.

6. Galima teigti, kad visuomenė vis dar nepakankamai rūpinasi savo sveikata, visa atsakomybė dėl jos perduodama sveikatos priežiūros sistemai. Programos siekiai – ugdyti sveikos gyvensenos įgūdžius, vykdyti ligų prevenciją, gerinti socialinę ir fizinę aplinką, dėmesį kreipiant į sveikatai įtaką darančius veiksnius, gerinti gyventojų sveikatą ir gyvenimo kokybę.

III SKYRIUS PROGRAMOS TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

7. Programos tikslas – plėtoti visumą organizacinių, socialinių ir sveikatinimo priemonių, padedančių vykdyti ligų ir traumų profilaktiką, išsaugoti ir stiprinti visuomenės sveikatą, kausti ir skleisti žinias apie sveikatą, skatinti bendruomenės sveikatingumą, dalyvavimą propaguojant sveiką gyvenseną, sveikatos stiprinimą.

8. Programos uždaviniai:

8.1. finansuoti sveikatinimo projektus, stiprinančius gyventojų fizinę ir psichinę sveikatą, gerinančius bendruomenės narių gyvenimo kokybę, mažinančius rizikos veiksnių ir ligų paplitimą, propaguojančius ir formuojančius sveikos gyvensenos įgūdžius pagal visuomenės sveikatos poveikio sritis;

8.2. finansuoti Programos sveikatinimo priemones pagal nustatytą tikslinį finansavimą;

8.3. vykdyti gyventojų sveikatos mokymą bei sveikos gyvensenos žinių sklaidimą, didinti sveikatos raštingumą;

8.4. stiprinti asmeninę žmogaus atsakomybę už savo sveikatą, ugdant teisingą požiūrį į sveiką gyvenseną.

IV SKYRIUS PRIORITETINĖS KRYPTYS

9. Programos priemonių ir lėšų naudojimo prioritetines sritis, atsižvelgdama į Kazlų Rūdos savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos ataskaitoje pateikiamas išvadas ir esamas problemas Kazlų Rūdos savivaldybėje, nustato Kazlų Rūdos savivaldybės bendruomenės sveikatos taryba. Prioritetinių priemonių sritys atitinka Lietuvos Respublikos Seimo 2014 m. birželio 26 d. nutarimu Nr. XII-964 „Dėl Lietuvos sveikatos 2014–2025 metų programos patvirtinimo“ patvirtintos Lietuvos sveikatos 2014–2025 metų programos kryptis ir kitus teisės aktus, reglamentuojančius sveikatinimo veiklą.

V SKYRIUS PROGRAMOS PRIEMONĖS IR JŲ ĮGYVENDINIMAS

10. Programos lėšomis finansuojami visuomenės sveikatos rėmimo projektai, atitinkantys programos prioritetines kryptis.

11. Programos lėšų naudojimą, finansavimą bei atskaitomybę reglamentuoja Programa, įgyvendinama vadovaujantis Kazlų Rūdos savivaldybės nevyriausybinų organizacijų ir kitų juridinių bei fizinių asmenų finansavimo iš savivaldybės biudžeto lėšų tvarkos aprašu, patvirtintu Kazlų Rūdos savivaldybės tarybos 2021 m. vasario 25 d. sprendimu Nr. TS-47 „Dėl Kazlų Rūdos savivaldybės nevyriausybinų organizacijų ir kitų juridinių bei fizinių asmenų finansavimo iš savivaldybės biudžeto lėšų tvarkos aprašo patvirtinimo“.

12. Savivaldybės administracijos direktorius, atsižvelgdamas į Kazlų Rūdos savivaldybės nevyriausybinę organizacijų ir kitų juridinių bei fizinių asmenų projektų paraiškų vertinimo komisijos projektų vertinimą ir pateiktas rekomendacijas dėl projektų finansavimo, kasmet įsakymu tvirtina Programos priemones ir lėšų joms paskirstymą.

13. Programos lėšomis remiamos šios visuomenės sveikatos priežiūros paslaugos:

13.1. Sveikatos stiprinimas:

13.1.1. informacijos apie sveikatą teikimas,

13.1.2. konsultavimas,

13.1.3. mokymas,

13.1.4. sveikos gyvensenos įgūdžių formavimas;

13.2. Visuomenės sveikatos sauga:

13.2.1. sauga nuo neigiamo aplinkos poveikio,

13.2.2. sauga nuo užkrečiamųjų ligų;

13.3. Ligų profilaktika:

13.3.1. informacijos teikimas gyventojams apie elgsenos ir medicininius sveikatos rizikos veiksnius,

13.3.2. konsultacijos ir kitos priemonės, siekiant sumažinti minėtų rizikos veiksnių paplitimą tiek individo, tiek bendruomenės lygmenyse;

13.4. Aplinkos veiksnių stebėseną.

14. Remiamos šios visuomenės sveikatos poveikio sritys:

14.1. alkoholio, tabako ir kitų psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevencija;

14.2. užkrečiamųjų ligų prevencija ir kontrolė;

14.3. aplinkos sveikata (triukšmo prevencija, geriamojo vandens, maudyklų vandens stebėseną ir kt.);

14.4. burnos higiena ir sveikata;

14.5. sveikos mitybos skatinimas ir nutukimo prevencija;

14.6. fizinio aktyvumo skatinimas;

14.7. lytinė sveikata;

14.8. nelaimingų atsitikimų ir traumų prevencija (tarp jų ir pirmosios pagalbos teikimas);

14.9. psichikos sveikatos stiprinimas, savižudybių ir smurto prevencija;

14.10. visuomenės sveikatos stebėseną;

14.11. kitos visuomenės sveikatos poveikio sritys, nenurodytos 14.1–14.10 papunkčiuose.

15. Programos lėšomis neremiamos visuomenės sveikatos priežiūrai nepriskirtinos paslaugos:

15.1. asmens sveikatos priežiūros paslaugos, finansuojamos Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšomis;

15.2. socialinių paslaugų katalogo paslaugos;

15.3. su visuomenės sveikata nesusijusios laisvalaikio veiklos;

15.4. medicinos įrangos įsigijimas;

15.5. kitos veikloms įgyvendinti nebūtinoms prekėms;

15.6. patalpų remonto, statybos, rekonstrukcijos darbai ir ilgalaikio turto įsigijimas.

16. Projektų vykdytojai atsakingi už veiklai pasirinktų renginių aktualiomis sveikatos temomis organizavimą (paskaitos, popietės, diskusijos, akcijos, sporto renginiai, konsultacijos, įvairios užimtumo formos, edukacinės išvykos ir kita), informacijos apie sveikatinimo programų vykdymo teikimą Savivaldybės gyventojams per žiniasklaidos priemones, tinkamą lėšų panaudojimą ir nustatytais terminais ataskaitų teikimą Savivaldybės administracijai.

VI SKYRIUS

PROGRAMOS FINANSAVIMO ŠALTINIAI IR ŠAMATA

17. Programos finansavimo šaltiniai:
 - 17.1. savivaldybės biudžeto lėšos;
 - 17.2. 20 procentų savivaldybės aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos lėšos;
 - 17.3. savanoriškos fizinių ir juridinių asmenų įmokos;
 - 17.4. kitos teisėtai įgytos lėšos.

VII SKYRIUS

PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO VERTINIMO KRITERIJAI

18. Šios Programos įgyvendinimo vertinimo kriterijai:
 - 18.1. finansuotų sveikatos ir aplinkos sveikatinimo projektų paraiškų dalis, proc.;
 - 18.2. renginių (konsultacijų, informacinių renginių ir pan.) skaičius;
 - 18.3. bendruomenės narių, dalyvavusių renginiuose, skaičius;
 - 18.4. vaikų ir mokinių, dalyvavusių sveikatos ugdymo programose, skaičius;
 - 18.5. atliktų tyrimų, siekiant anksti išaiškinti ligas, skaičius;
 - 18.6. informavimo ir viešinimo priemonių (straipsnių spaudoje, informacinių laidų, leidinių ir pan.) skaičius;
 - 18.7. atliktų aplinkos tyrimų skaičius.

VIII SKYRIUS

LAUKIAMŲ REZULTATŲ

19. Programos įgyvendinimas padės formuoti aktyvų visuomenės požiūrį į sveikatą, leis sumažinti gyventojų sergamumą, neįgalumą ir mirštamumą, kurį lemia neteisinga žmonių gyvensena, elgsena, neigiami aplinkos veiksniai.

IX SKYRIUS

GALIMOS NESĖKMĖS

20. Per metus numatomos priemonės ar priemonėms skiriamos lėšos gali mažėti dėl įvairių priežasčių – teisės aktų pakeitimų, naujai patvirtintų valstybinių sveikatos programų, iš savivaldybės biudžeto skiriamų ar savivaldybės aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos lėšų dydžio, ekonominės padėties, epidemiologinės situacijos ir kt.

X SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

21. Už Programoje numatytų priemonių įgyvendinimo organizavimą atsako Savivaldybės administracija.

22. Savivaldybės administracija ataskaitą, o prireikus – ir papildomą informaciją apie Programos priemonių vykdymą teikia Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijai ataskaitoje apie savivaldybės vykdomas visuomenės sveikatos priežiūros funkcijas Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka.

23. Programos priemonių vykdymo ataskaita kasmet viešai pateikiama savivaldybės bendruomenei, ją paskelbiant savivaldybės interneto svetainėje.

**KAZLŲ RŪDOS SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS
VYRIAUSIASIS SPECIALISTAS
(SAVIVALDYBĖS GYDYTOJAS)**

Biudžetinė įstaiga. Atgimimo g. 12, LT-69443 Kazlų Rūda, tel.: (8 343) 68 633 / 95 276, el. p. gydytojas@kazluruda.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188777932

Kazlų Rūdos savivaldybės tarybai

_____ Nr. _____
I _____ Nr. _____

**AIŠKINAMASIS RAŠTAS
DĖL KAZLŲ RŪDOS SAVIVALDYBĖS 2022–2025 METŲ VISUOMENĖS SVEIKATOS
RĖMIMO SPECIALIOSIOS PROGRAMOS PATVIRTINIMO**

2022 m. balandžio 6 d.
Kazlų Rūda

Projekto rengimą paskatinusios priežastys, tikslai: Projekto tikslas – patvirtinti 2022–2025 m. Kazlų Rūdos savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiąją programą.

Programa siekiama plėtoti visumą organizacinių, socialinių ir sveikatinimo priemonių, padedančių vykdyti ligų ir traumų profilaktiką, išsaugoti ir stiprinti visuomenės sveikatą, kaupti ir skleisti žinias apie sveikatą, skatinti bendruomenės sveikatingumą, dalyvavimą propaguojant sveiką gyvenseną, sveikatos stiprinimą.

Teisinis pagrindas: Sprendimo projektas parengtas įgyvendinant Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymo 63 straipsnio 5 dalį, kurioje nurodoma, kad Savivaldybės tarybos kompetencija sveikatinimo veiklos valdymo klausimais yra tvirtinti savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiąją programą.

Galimos pasekmės: nenumatyta.

Teisės aktai, kuriuos reikės pakeisti ar panaikinti priėmus šį sprendimą: nereikės.

Biudžeto lėšų poreikis sprendimui įgyvendinti: 2022 m. planuojama skirti 22,6 tūkst. Eur. Lėšos šiai programai patvirtintos Kazlų Rūdos savivaldybės tarybos 2022-02-18 sprendimu Nr. TS-31 „Dėl Kazlų Rūdos savivaldybės 2022 metų biudžeto tvirtinimo“ 06 Socialinės paramos plėtojimo ir visuomenės sveikatinimo programoje.

Sprendimo projektas antikorupciniu požiūriu nevertintinas.

Vyriausioji specialistė (savivaldybės gydytoja)

Vaida Sendžikienė